

Raadsvoorstel

afdeling
Veiligheid en wijken

steller
A.A.H. Verkerke

gouda
30 augustus 2022

dossiernummer
6353

telefoon
06 - 433 8 5040

onderwerp

Wensen ten aanzien van op te stellen Regionaal Beleidsplan 2024-2027 van Veiligheidsregio Hollands Midden

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. het kennisnemen van het concept-Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Hollands Midden 2023-2026;
2. het verzoeken van het bestuur van Veiligheidsregio Hollands Midden om, op basis van het concept-Regionaal Risicoprofiel 2023-2026, onderstaande punten te betrekken bij het opstellen van het Regionaal Beleidsplan 2024-2027:
 - a. Blijf investeren in een veerkrachtige en adaptieve crisisbeheersingsorganisatie;
 - b. Investeer in het uitdiepen van de geïdentificeerde aanjagers;
 - c. Positioneer het risicoprofiel nog meer als instrument om risicogericht werken in de organisatie verder vorm te geven;
 - d. Ga verder met het uitwerken van methodiek voor cyclisch risicomanagement;
 - e. Ontwikkel een meer dynamisch risicobeeld voor operationele en tactische doeleinden om beter in te kunnen spelen op veranderende risico's;
 - f. Breid het gebruik van data uit om zo risico's beter te kunnen onderbouwen, duiden en toekomstige trends te kunnen voorspellen;
 - g. Verstevig de positie van VRHM als netwerkorganisatie nog verder;
 - h. Investeer in meer technische kennis en kunde.

Toelichting

Het Regionaal Risicoprofiel geeft inzicht in de aanwezige risico's in de eigen regio en in de omliggende gebieden. Aan de hand van het risicoprofiel kunnen strategische besluiten worden genomen over het verminderen van risico's en betere voorbereiding op rampen en crises.

Het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Hollands Midden vraagt aan de gemeenteraden in de regio om, op basis van het concept-Regionaal Risicoprofiel 2023-2026, hun wensen kenbaar te maken voor het nieuw op te stellen Regionaal Beleidsplan 2024-2027.

De planning is dat het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio in het voorjaar van 2023 het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 vaststelt.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Veiligheidsregio Hollands Midden heeft een concept Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Hollands Midden 2023-2026 opgesteld (bijlagen 1 en 2). Het Regionaal Risicoprofiel heeft tot doel inzicht te krijgen in de risico's die binnen de veiligheidsregio bestaan. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd aan te geven waar zij vindt dat de veiligheidsregio zich de komende jaren op moet richten. Deze wensen worden meegenomen bij het opstellen van het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 van de veiligheidsregio.

Wettelijk kader

Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's (Wvr) van kracht geworden. Doel van de wet is het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder regie van de besturen van de 25 veiligheidsregio's.

De Wvr kent drie belangrijke planvormen die nauw met elkaar verbonden zijn: het risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan. De Wvr schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt (artikel 14 Wvr). Dit beleidsplan biedt een strategisch beleidskader voor een periode van vier jaar. Het geeft richting aan de inspanningen door de veiligheidsregio en beschrijft de te behalen prestaties. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld risicoprofiel (artikel 15 Wvr). Het risicoprofiel beschrijft wat de veiligheidsregio kan overkomen en hoe erg dat is. Tot slot worden in het crisisplan (artikel 16 Wvr) de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de hulpverleningsdiensten vastgelegd voor de bestrijding van rampen en crises.

Wat is een risicoprofiel?

Het Regionaal Risicoprofiel bestaat uit een inventarisatie, analyse en duiding van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden en van trends en ontwikkelingen.

Het risicoprofiel is opgesteld in samenspraak met gemeenten, partners, experts en betrokken hulpdiensten.

Op basis van het risicoprofiel kan het bestuur van de veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing en de inspanningen van gemeenten en regio op elkaar afstemmen. Deze ambities worden vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan van de veiligheidsregio.

Thema's

De thema's in het concept-Regionaal Risicoprofiel zijn: Natuur & klimaat; Milieu; Continuïteit Vitale Voorzieningen; Gebouwde omgeving; Mobiliteit & Infrastructuur; Gezondheid & Veiligheid; Publieke veiligheid.

Aanjagers

Aanjagers zijn trends of ontwikkelingen die de kans op of de gevolgen van bestaande risico's voor de fysieke veiligheid binnen onze regio kunnen vergroten.

Om effectief de veiligheid te vergroten, is investeren op afzonderlijke risico's onvoldoende. Risico's kennen veel samenhang met andere risico's en vragen een integrale aanpak. Door aan te sluiten bij aanjagers en daarin de relatie te leggen met fysieke veiligheid, kunnen nieuwe risico's in een vroegtijdig stadium worden geïdentificeerd en kan hierop worden geanticipeerd.

Bij het huidige Regionaal Risicoprofiel en Regionaal Beleidsplan is rekening gehouden met de aanjagers Klimaatadaptatie, Energietransitie, Continuïteit en Cybersecurity.

De vier aanjagers die het meest van invloed zijn op de thema's in het concept-Regionaal Risicoprofiel 2023-2026 zijn hieronder kort toegelicht.

• Hyperconnectiviteit:

De wereld raakt steeds meer verbonden, zowel fysiek (internationale verbindingen via lucht, (spoor) wegen en water) als digitaal (internet en daarbij behorende netwerken). Deze toenemende hyperconnectiviteit

zorgt er voor dat een gebeurtenis zich razendsnel over de wereld kan verspreiden en dat incidenten in het digitale domein fysieke effecten kunnen hebben en vice versa. Dit kan zorgen voor cascade-effecten op regionaal, landelijk en internationaal niveau. Om hier beter op voorbereid te zijn is het van belang inzicht te hebben in deze cascade-effecten en wat de rol van de veiligheidsregio hierbij is.

• Klimaatverandering:

Het klimaat verandert. Dit betekent dat de frequentie en impact van klimaat-gerelateerde incidenten

in de nabije toekomst zal toenemen. Om de samenleving beter bestand te maken tegen extremere weersomstandigheden en de kansen van klimaatverandering te benutten, wordt ingezet op klimaatadaptatie. De eerste stappen in de vertaling van klimaatadaptatie naar de gevolgen voor risico- en crisisbeheersing zijn gezet. Dit dient echter de komende jaren nog verder uitgediept te worden.

- **Energietransitie:**

Nieuwe energiebronnen brengen een verschuiving van risico's met zich mee. Het is voor de komende jaren daarom belangrijk om kennis en kunde binnen dit thema te blijven ontwikkelen. Zo kan VRHM adequaat blijven reageren op de (nieuwe) risico's van de energietransitie, zowel vooraf als gesprekspartner en in advisering als achteraf in de bestrijding van incidenten.

- **Verdichting:**

Wereldwijd wordt de beschikbare ruimte in met name stedelijke gebieden steeds schaarser. Hierdoor bevindt zich een steeds grotere concentratie mensen en gebouwen op een steeds kleiner gebied. Dit betekent een grotere kans op ongevallen en impact op meer mensen en bedrijven. Panden met een veranderde gebruiksfunctie en/of meervoudig ruimtegebruik zorgen, naast meer mensen op één plek, ook voor extra risico's. Door het meervoudig ruimtegebruik komen risico's bijvoorbeeld in elkaars verlengde, waardoor

cascade-effecten op kunnen treden (denk aan een daktuin van een flatgebouw waar ook zonneboilers en –panelen geplaatst zijn). Om hier adequaat op in te kunnen spelen is het belangrijk om meer kennis en kunde te ontwikkelen over de risico's die gepaard gaan met verdichting.

Risico's in Gouda

In het huidige Regionaal Risicoprofiel zijn drie risico's benoemd die, naast de andere algemene risico's, specifiek voor Gouda gelden. Dezelfde drie risico's voor Gouda worden ook in het concept-Regionaal Risicoprofiel 2023-2026 genoemd. In het beleid van de VRHM en de uitvoering daarvan wordt rekening gehouden met deze risico's. Beheersing van deze risico's vraagt daarom geen extra aandacht. Deze risico's zijn:

1. Het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor

Dit betreft het traject Rotterdam - Harmelen, richting Utrecht. Over het spoor worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Dit vervoer is de verantwoordelijkheid voor de vervoerders en Prorail. In geval van incidenten wordt een beroep gedaan op de reguliere hulpdiensten. Daarnaast is bij de aanleg van de Spoorzone rekening gehouden met de inzet van hulpdiensten in geval van incidenten. Het vervoer over het spoor vindt plaats binnen de veiligheidsnormen die vastgelegd zijn in het Basisnet spoor. Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het risicoprofiel geeft aan dat incidenten voorstelbaar zijn, maar qua impact doorgaans beperkt.

2. Overstroming

Gouda valt voor het grootste deel onder het Hoogheemraadschap van Rijnland (dijkring 14). Het zuidelijkste stuk van Gouda (ondermeer Westergouwe) ligt net in het gebied van hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard (dijkring 15). Dijkring 14 beschermt de hele Randstad en grenst aan de zee. Het gaat hier om een primaire waterkering. Dijkringgebied 15, een regionale waterkering, beslaat de Lopiker- en Krimpenerwaard en maakt deel uit van het benedenrivierengebied. De bescherming tegen het water is een eerste verantwoordelijkheid van de waterschappen. In geval van incidenten worden ook hulpdiensten ingezet. De veiligheidsregio en het Hoogheemraadschap Rijnland werken bovendien nauw samen in het Programma Waterveiligheid waarin aandacht is voor de risico's van overstromingen en nagedacht wordt over risico- en crisisbeheersingsmaatregelen.

Bij een doorbraak van een waterkering is de impact hoog.

In het gebied van dijkring 14 is de bevolkingsdichtheid groot, liggen veel nutsvoorzieningen en is de economische bedrijvigheid groot. Gezien de vele uitgevoerde maatregelen ten aanzien van dijkring 14 is de kans op een doorbraak onwaarschijnlijk.

Voor wat betreft dijkring 15 zijn incidenten voorstelbaar maar is de kans daarop klein.

Een ander risico doet zich voor bij wateroverlast bijvoorbeeld als gevolg van extreme regenval (clusterbui). Delen van de weg (bijvoorbeeld de Kleiwegtunnel) kunnen dan slecht begaanbaar of onbegaanbaar zijn waardoor de hulpdiensten niet of niet tijdig ter plaatse van een incident kunnen gaan.

3. Ongeluk met drone of sportvliegtuig

Gouda ligt in een zogenaamd laagvlieggebied, waar ongelukken met sportvliegtuigen of drones kunnen plaatsvinden. Een voorbeeld hiervan is een crash van een sportvliegtuig nabij Stolwijk in 2018 waarbij beide passagiers om het leven kwamen.

De kans op een luchtvaartincident is erg laag.

Over het algemeen is het effectgebied van zo'n incident niet groot waardoor de impact voor de samenleving beperkt zal zijn.

Los van het Regionaal Risicoprofiel kan ten aanzien van Gouda nog het volgende risico worden benoemd:

4. Opkomsttijden brandweer in delen van Gouda-oost

Uit het onlangs door het Algemeen Bestuur van de VRHM vastgestelde Dekkingsplan Brandweer Hollands Midden 2022-2025 blijkt dat de opkomsttijden van de brandweer bij incidenten in delen van Gouda-oost te lang zijn waardoor het verlenen van goede brandweezorg onder druk staat. In het Dekkingsplan staat: "De gebieden die in Gouda rood kleuren zijn van de categorie onvoldoende. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door de decentrale ligging van de kazerne van Gouda. Dit is een aspect dat al langer bekend is en voorsnog nog niet heeft geleid tot grote problemen. Wetende dat dit een aandachtspunt betreft is de paraatheid in de omliggende gebieden van groot belang. De voering van TS-Flex (tankautospuiter met flexibele personeelsbezetting) verbetert de paraatheid in de omliggende gebieden. (...) Omdat de snelheid van de repressieve prestatie slechts zeer beperkt beïnvloedbaar is zijn maatregelen als (...) bewustwording, preventie en kansreductie (...) van belang." Zie ook twee kaartjes (bijlage 3).

VRHM gaat in opdracht van de gemeente een verkenning uitvoeren naar mogelijke oplossingen voor dit aandachtspunt. Na de zomer zal VRHM een conceptopdracht voor die verkenning aan de burgemeester voorleggen.

Input voor het op te stellen Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Op basis van het concept-Regionaal Risicoprofiel 2023-2026 stelt VRHM voor om onderstaande punten te betrekken bij het opstellen van het nieuwe Regionaal Beleidsplan 2024-2027:

- a. Blijf investeren in een veerkrachtige en adaptieve crisisbeheersingsorganisatie;
- b. Investeer in het uitdiepen van de geïdentificeerde aanjagers;
- c. Positioneer het risicoprofiel nog meer als instrument om risicogericht werken in de organisatie verder vorm te geven;
- d. Ga verder met het uitwerken van methodiek voor cyclisch risicomanagement;
- e. Ontwikkel een meer dynamisch risicobeeld voor operationele en tactische doeleinden om beter in te kunnen spelen op veranderende risico's;
- f. Breid het gebruik van data uit om zo risico's beter te kunnen onderbouwen, duiden en toekomstige trends te kunnen voorspellen;
- g. Verstevig de positie van VRHM als netwerkorganisatie nog verder;
- h. Investeer in meer technische kennis en kunde.

2 Argumenten

n.v.t.

3 Kanttekeningen

n.v.t.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Het voorgestelde besluit heeft geen financiële consequenties.
De uitvoering van het beleidsplan wordt binnen de bestaande (meerjaren)begroting gerealiseerd.

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

n.v.t.

6 Communicatie / interactiviteit

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

drs. R.C. Bakker

mr. drs. P. Verhoeve